

RAPPORT

UTREDNING OG ANALYSE

The logo for HRP (Helse og Rehabilitering) is a red square with the letters 'HRP' in white. The square is divided into four quadrants by a thin white line.

VURDERING AV SKOLEBYGNINGENES TEKNISKE TILSTAND OG KAPASITET

TINGVOLL KOMMUNE

MARS 2022

TITTEL	VURDERING AV SKOLEBYGNINGENES TEKNISKE TILSTAND OG KAPASITET
OPPDRAKSGIVER	TINGVOLL KOMMUNE
RAPPORTTYPE	ENDELIG RAPPORT
UTARBEIDET AV	ESPEN VINDHEIM OG BJØRN FREDRIK KRISTIANSEN
KVALITETSSIKRET AV	BJØRN FREDRIK KRISTIANSEN
PROSJEKTTYPE	UTREDNING
FORSIDE:	HRP

HRP AS
DRONNING EUFEMIAS GATE 16
0191 OSLO

SAMMENDRAG

Tingvoll kommune vurderer innsparingsmuligheter og foretar en vurdering av skolestrukturen i kommunen. I denne sammenhengen har kommunen gitt HRP i oppdrag å foreta en overordnet vurdering av kapasitet og byggteknisk tilstand ved de tre grunnskolene i kommunen, Tingvoll barne- og ungdomsskole, Straumsnes barne- og ungdomsskole og Meisingset oppvekstsenter. HRP er også bedt om å gjøre en vurdering av dagens og fremtidige drifts- og vedlikeholdskostnader ved skolebygningene.

Tingvoll barne- og ungdomsskole består av en skoledel på over 4000 kvadratmeter og en bassengdel i underetasjen på ca. 1300 kvadratmeter. Bygningsmassen og de tekniske anleggene er i dårlig teknisk stand. Både skoledelen og bassengdelen har omfattende behov for tiltak på kort sikt. De tekniske anleggene er hovedsakelig eldre enn forventet teknisk levetid. Det samme gjelder viktige deler av bygningsmassen, som eksempelvis yttertaket. Samlet vurderes bygningsmassen å ha et kortsiktig behov for tiltak for om lag 20 millioner kroner, mens bassengdelens behov vurderes å være over 12 millioner. Det samlede tiltaksbehovet over en periode på 10 år vurderes å være over 50 millioner kroner. I dette tallet inngår ingen ombygging eller tilpasning til eventuelle behov for endringer. Bygningsmassen er krevende å bygge om og det må påregnes kostnader i størrelsesorden 10-15 000 kroner pr kvadratmeter for enkle og mindre tilpasninger. Større ombygginger vil utløse nye tekniske forskriftskrav og vil ligge på samme kostnadsnivå som nybygg, dvs. 35 – 45 000 kroner pr kvadratmeter. Årlige kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) vurderes til over 1000 kroner pr kvadratmeter, dvs. over 5 millioner kroner årlig eks. mva. Skolens arealer er mer enn store nok til dagens behov.

Straumsnes barne- og ungdomsskole er 3524 kvadratmeter og er i god stand. Det kortsiktige behovet for tiltak til oppgradering og vedlikehold utgjør under 1 million kroner. Årlige kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) vurderes til ca. 1000 kroner pr kvadratmeter, dvs. 3,5 millioner kroner årlig eks. mva. Skolens arealer er mer enn store nok til dagens behov.

Bygningsmassen ved Meisingset oppvekstsenter omfatter lokaler til skole, barnehage og grendehus. Samlet er bygningsmassen 1560 kvadratmeter. Bygningsmassen er vurdert under ett. Yttertak, takrenner og nedløp er hovedsakelig i så dårlig stand at de bør skiftes ut. Det samme gjelder det elektriske anlegget, samt toaletter og garderober. Det samlede oppgraderingsbehovet vurderes til ca. 17,3 millioner kroner. Av dette vurderes de viktigste og mest kortsiktige tiltakene å utgjøre 9,5 millioner. Hele bygningsmassens FDV-kostnader vurderes til om lag 1000 kroner pr kvadratmeter årlig, dvs. ca. 1,5 millioner eks. mva. Skolens arealer er mer enn store nok til dagens behov.

Regnskapene viser at det ikke er benyttet tilstrekkelig med penger til vedlikehold av bygningsmassen.. Rådgivende ingeniørers forening (RIF) anbefaler i State of the Nation at kommunene benytter 200 kroner pr m² pr år. Og det er i porteføljer som har en bedre tilstand enn skolene som er vurdert her. Tingvoll kommune har over tid benyttet under en tredel av dette. En lav vedlikeholdsinnsats over tid vil føre til at viktige vedlikeholds- og utskiftingstiltak blir utsatt eller utelatt og det fører til en forvitring av bygningsmassen. Utsatt vedlikehold fører neppe til besparelser. Følgeskader av utsatt vedlikehold i en portefølje av kommunale bygninger er beregnet å øke med ca. 15 prosent etter 5 år og opp mot 40 prosent etter 10 år. Dette gjelder særlig for yttertak, våtrom og andre områder med fare for fuktskader og utvikling av sopp og råte. Tiltaksbehovene ved Tingvoll og Meisingset er for en stor del av en slik karakter.

INNHALDSFORTEGNELSE

SAMMENDRAG	II
1. BAKGRUNN OG MANDAT	1
2. EIENDOMSVURDERING	2
2.1 TILSTANDSVURDERING - METODE	2
2.2 KOSTNADER TIL DRIFT OG VEDLIKEHOLD	4
2.3 BYGNINGSMASSEN - OMFANG OG TILSTAND	5
2.4 DRIFTS- OG VEDLIKEHOLDSKOSTNADER	9
2.5 MULIGHETER FOR TILBYGG	10
2.6 ETTERBRUKSMULIGHETER	10
3. AREALOVERSIKT OG KAPASITETSBEREGNINGER	11
3.1 DAGENS SITUASJON	11
3.2 KOMMUNENS ELEVTALLSUTVIKLING	12
3.3 SYSTEMATISK AREALOVERSIKT	13
3.4 SKOLENES UTEAREAL	22
3.5 PEDAGOGISK FUNKSJONALITET, BYGG	28
3.6 INFORMASJON FRA BRUKERMEDVIRKNING	36
3.7 KAPASITET OG GRUPPESTØRRELSER	37

1. BAKGRUNN OG MANDAT

Tingvoll kommune ønsker en overordnet byggteknisk tilstandsvurdering av tre barneskoler i kommunen, Tingvoll barne- og ungdomsskole, Straumsnes barne- og ungdomsskole og Meisingset oppvekstsenter. Kommunestyret er bekymret for kommunedirektørens forslag som pålegger oppvekstsektoren en stor del av innsparingene de nærmeste årene med hensyn til hva som er faglig forsvarlig for tjenesten, og ser av den grunn nødvendigheten av en utredning av skolestruktur for å få frem mulighets – og handlingsrommet for skolene i Tingvoll.

HRP har blitt bedt om å gjøre en vurdering av dagens og fremtidige FDV-kostnader samt foreta befaring og på bakgrunn av dette og møter med kommunen levere en analyse av bygg-teknisk tilstand. HRP er også bedt om å lage en arealoversikt og kapasitetsberegning samt en analyse av skolenes arealer inne og ute sett i lys av dets pedagogiske funksjon.

2. EIENDOMSVURDERING

2.1 TILSTANDSVURDERING - METODE

Hensikten er å gi et overordnet bilde av teknisk tilstand og oppgraderingsbehov i bygningsmassen.

For å kunne arbeide raskt og kostnadseffektivt gjennomføres arbeidet i samarbeid mellom rådgiveren og byggherrens egne medarbeidere. Det samles informasjon om bygningsmassen og bygningsmassens tilstand fra byggherrens systemer og fra personell med inngående kjennskap til bygningene.

Kartleggingen og registreringen gjøres på et detaljeringsnivå som passer for porteføljestyling og som en overordnet vurdering av enkeltbygg.

Det er et poeng at informasjonen skal kunne presenteres på en måte som kommuniserer med brukerne av bygningene og beslutningstakere i og utenfor eiendomsorganisasjonen.

Metodikken som benyttes, er utviklet i samarbeid med ASSS (Storkommunesamarbeidet i KS) og benyttes av en rekke kommuner, fylkeskommuner og statlige eiendomsforvaltere. Over 30 millioner kvadratmeter offentlig bygningsmasse er vurdert på denne måten.

ARBEIDSPROSESSEN

I arbeidsmøter med kommunens personell og rådgiveren er metodikken og matrisen med beskrivelse av tilstandsgrader for hver bygningsdel gjennomgått i detalj. Deretter har deltakerne i samarbeid gjennomgått kommunens egne opplysninger om bygningsmassen og fastsatt tilstandsgrader.

I tillegg til arbeidsmøtene er det foretatt befaringer av bygningene sammen med nøkkelpersoner fra kommunen for å kvalitetssikre at det er felles forståelse av metodikk og referansenivåer.

Det har vært av avgjørende betydning for kvaliteten på dataene at kommunens driftspersonell har lang erfaring med bygningsmassen og god kompetanse på vurdering av tilstand og behov for tiltak.

VURDERING AV TEKNISK TILSTAND

Vurderingene av tilstand er basert på prinsippene i Norsk Standard 3424 Tilstandsanalyse av byggverk. Tilstandsgrad er i standarden definert som: «i hvilken grad tilstand/egenskap er god eller dårlig i forhold til et definert referansenivå».

NS 3424 opererer med 4 tilstandsgrader (TG). TG 0 er best, og TG 3 er dårligst.

- TG 0: Meget god tilstand
- TG 1: Tilfredsstillende tilstand
- TG 2: Utilfredsstillende tilstand
- TG 3: Dårlig tilstand

For at flere personer skal kunne fastsette tilstandsgrad ut fra samme referansenivå er det utarbeidet matriser som beskriver eksempler for hver tilstandsgrad for hver av de kartlagte bygningsdelene. Matrisene er gjennomgått med dem som har fastsatt tilstandsgrader, i dette tilfellet kommunens driftspersonell.

Kartleggingen er overordnet og består av tilstandsgrader på 20 bygningsdeler inndelt i henhold til NS 3451 Bygningsdelstabellen. På denne måten kan vanlige kalkulasjonsverktøy og -metoder benyttes til å beregne det økonomiske gapet mellom registrert tilstand og ambisjonsnivået.

De bygningssdelene som kartlegges, utgjør til sammen hele byggverket. Inndelingen og benevnelsen er i henhold til NS 3451 Bygningsdelstabellen. Tabellen nedenfor viser inndelingen:

Komponent i kartlegging
Fundament
Drenering
Bæresystem
Utvendig kledning og overflate
Utvendige vinduer, dører og porter
Innervegger - Kledning og overflate
Gulvoverflate og himling
Yttertak, takrenner, nedløp
Fast inventar
VVS - Sanitær
VVS- Vannbåren varme
VVS- Installasjon for brannslukking
Ventilasjon - Kanalnett og luftfordeling
Ventilasjon - Utstyr for luftbehandling (aggregater etc)
VVS- Vannbåren komfortkjøling
Elkraft - Forsyning, fordeling og tavler
Elkraft -Utstyr: Lys, elvarme etc
Tele og automatisering
Heiser
Utendørs tekniske anlegg (VVS, elkraft og tele/auto)

Tomten og tomteforholdene kartlegges ikke i denne metodikken. Tilstanden på overflater, som plener, asfalterte og steinsatte plasser etc., er derfor ikke med i denne kartleggingen.

BEREGNING AV TEKNISK OPPGRADERINGSBEHOV

Teknisk oppgraderingsbehov er definert som: «den økonomiske innsatsen som kreves for å heve den tekniske tilstanden til definert ambisjonsnivå». Det innebærer at bygningsdeler med dårligere tilstand enn ambisjonsnivået, har et oppgraderingsbehov.

Nasjonale kartlegginger og de fleste porteføljekartlegginger tilsvarende denne rapporten tar utgangspunkt i at bygningene skal ha en god/tilfredsstillende teknisk tilstand tilsvarende tilstandsgrad 1.

Ambisjonsnivået for en hel portefølje anbefales satt til TG 1,1. Ved å renonsere ift. TG 1,0 kan tekniske levetider på bygningsdeler utnyttes for å unngå korte intervaller mellom planlagte vedlikeholdstiltak.

Kostnaden ved å oppgradere til ambisjonsnivået vil være høyere jo dårligere tilstanden er, dvs. høyere for tilstandsgrad 3 enn 2, på grunn av større behov for utskiftning og/eller ekstraordinært vedlikehold. Kostnadene for oppgradering vurderes ut fra hva utbedringer eller utskifting normalt vil omfatte, og med erfaringspriser for dette.

Beregningen av det tekniske oppgraderingsbehovet tar utgangspunkt i nybyggpriser for de ulike bygningstypene, brutt ned på en verdivektet fordeling av de kartlagte bygningsdelene. Det foretas vurderinger som tar hensyn til bygningstype og byggeår/byggeperiode i kombinasjon med tekniske tilstandsgrader og omfang av utskiftning.

Oppgraderingsbehovet fremkommer derfor normalt som: Kostnad ved å utbedre bygningskomponenter med tilstandsgrad dårligere enn ambisjonsnivået. I praksis vil deler av oppgraderingsbehovet dekkes inn av planlagt vedlikehold.

USIKKERHET

Metodikken som er benyttet, innebærer at det knytter seg usikkerhet til resultatene for enkeltbygninger. Det er derfor gjort en kvalitetssikring mot tiltakskostnader som kommunens egne ressurser har oversikt over i forbindelse med anbud og budsjettarbeid.

2.2 KOSTNADER TIL DRIFT OG VEDLIKEHOLD

Kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold, FDV-kostnader, vurderes normalt for en hel bygningsportefølje.

I dette oppdraget er vurderingene avgrenset til en gjennomgang av kostnader til drift og vedlikehold for de tre skolene i 2021. Kostnadene er oppstilt i henhold til NS 3454 Livssyklus-kostnader for byggverk for å kunne sammenlignes med andre ved behov. Dette er den samme standarden som benyttes i rapportering til KOSTRA, så oppstillingen er i tråd med kommunens egen praksis.

Oppstillingen nedenfor viser inndelingen i kostnadsarter i henhold til standarden.

Det er kostnader relatert til postene under drifts- og vedlikeholdskostnader, forsyningskostnader og renholdskostnader som er vurdert spesielt.

1	Investerings-/prosjektjostnader
11	Tomt
12	Nybygg
13	Hovedombygging
14	Restkostnad
2	Forvaltningskostnader
21	Skatter og avgifter
22	Forsikringer
23	Eiendomsledelse og administrasjon
3	Drift- og vedlikeholdskostnader
31	Drift
32	Vedlikehold
33	Reparasjoner
4	Utskifting- og utviklingskostnader
41	Utskifting
42	Utvikling
5	Forsyningskostnader
51	Energi
52	Vann og avløp
53	Renovasjon
6	Renholdskostnader
61	Regelmessig renhold
62	Periodisk renhold
63	Ekstraordinært renhold
64	Rengjøringsrelaterte oppgaver
7	Service-/støttekostnad til kjerneviksomheten
71	Vakt og sikkerhet
72	Sentralbord- og resepsjonstjenester
73	Kantine-/cateringstjeneste
74	Møbler og inventar
75	Flytting/rokkering arbeidsplasser
76	Tele- og IT-tjenester
77	Post- og budtjeneste
78	Rekvisita- og kopieringstjeneste
79	Administrativ støtte

2.3 BYGNINGSMASSEN - OMFANG OG TILSTAND

2.3.1 SAMMENSTILLING

Tabellen nedenfor sammenfatter arealer og beregnet teknisk oppgraderingsbehov for bygningsmassen.

Det er tatt utgangspunkt i detaljerte priser fra Norsk Prisbok, og Holtes kalkulasjonsnøkkel samt HRPs erfaringspriser fra skoleprosjekter. Prisene er regnet frem til forventede priser i januar 2022 basert på prisstatistikk fra SSB. Det understrekes at dette er budsjettpriser basert på befaringer.

			Oppgraderingsbehov			
Skolebygning	kvm BTA	TG	Totalt	0-3 år	3-6 år	kr pr kvm
MOS	1560	1,9	17,3 mill	9,5 mill	7,8 mill	11 069
SBU	3524	0,9	1,8 mill	0,3 mill	1,5 mill	507
TBU skolede	4016,25	1,6	36,0 mill	19,8 mill	16,2 mill	8 974
TBU basseng	1338,75	2,2	17,5 mill	12,4 mill	5,1 mill	13 101
Totalt	10439	1,5	72,6 mill	42,0 mill	30,6 mill	6 958

Kostnadsestimatene i tabellen ovenfor er prosjektkostnader iht. NS3453 Byggekostnader inkl. mva.

Ved utskifting og oppgradering av bygningsdeler og installasjoner vil det tilkomme bygningsmessige arbeider og andre følgekostnader. Det er derfor innarbeidet et påslag på 15 prosent som et erfaringsbasert tillegg i kostnadene som er vist nedenfor.

Tabellen nedenfor viser hvordan estimerte tiltakskostnader, forventede tillegg og mva. til sammen utgjør totalt estimerte kostnader.

26,8 mill	0 - 3 år - eks.mva.
22,6 mill	3 - 6 år - eks.mva.
8,7 mill	Forventet tillegg
14,5 mill	MVA
72,6 mill	Totalt

Ambisjonsnivået for teknisk tilstand i en kommunal portefølje settes vanligvis litt svakere enn TG1, dvs. TG1,1 eller 1,2. Gjennomsnittet i norske kommuner er av Rådgivende ingeniørers forening (RIF) estimert til 1,3 – 1,4 i State of the Nation. Og da er det tekniske oppgraderingsbehovet estimert til ca. 5000 kroner pr kvadratmeter. De vurderte skolebygningene vurderes å ha en gjennomsnittlig TG1,5, og et gjennomsnittlig oppgraderingsbehov på ca. 7 000 kroner pr kvadratmeter. Straumsnes er i god stand, det er Meisingset og Tingvoll som trekker ned tilstanden.

Bygningenes tilstandsgrad henger sammen med vedlikeholdsinnsats over tid. Dette er nærmere kommentert i kapitlet om drifts- og vedlikeholdskostnader.

Det må understrekes at de estimerte kostnadene ikke inneholder noen kostnader til ombygging eller tilpasning av lokalene. Tallene dekker kun oppgradering av den tekniske tilstanden.

Dersom det er behov for ombygginger i mindre omfang, som ikke utlyser nye tekniske forskriftskrav, anbefales det å legge til grunn et nøkkeltall på 10 – 15 000 kroner pr kvadratmeter.

Dersom det er behov for å foreta omfattende ombygginger, slik at nye tekniske forskrifter kommer til anvendelse, må man regne med kostnader i samme størrelsesorden som for nybygg, dvs. 35 – 45 000 kroner pr kvadratmeter. Nybyggkostnader for svømmebasseng og dusjer, garderober, tekniske rom i den forbindelse anbefales budsjettert med ca. 60 000 kroner pr kvadratmeter.

2.3.2 TINGVOLL BARNE- OG UNGDOMSSKOLE (TBU)

Tingvoll barne- og ungdomsskole er bygget i 1971 og er 5355 kvadratmeter BTA.

Bygningsmassen består av

- kjeller med svømmebasseng, dusjanlegg, toaletter og garderober, tekniske rom og lagerarealer.
- tre etasjer med undervisningsrom, kontorer, arbeidsrom for lærere med mer.

Nærmere beskrivelse av planløsning og rom er gitt i kapittel 3.

Tabellen nedenfor viser en oppsummering av tilstandsvurderingene.

Komponent i kartlegging	Skole	Basseng/bad
Fundament	TG 1	TG 2
Drenering	TG 1	TG 1
Bæresystem	TG 1	TG 1
Utvendig kledning og overflate	TG 2	Ikke aktuell
Utvendige vinduer, dører og porter	TG 1	TG 1
Innervegger - Kledning og overflate	TG 1	TG 3
Gulvoverflate og himling	TG 2	TG 3
Yttertak, takrenner, nedløp	TG 3	Ikke aktuell
Fast inventar	TG 1	TG 2
VVS - Sanitær	TG 2	TG 3
VVS- Vannbåren varme	TG 1	TG 1
VVS- Installasjon for brannslukking	TG 1	TG 1
Ventilasjon - Kanalnett og luftfordeling	TG 1	TG 2
Ventilasjon - Utstyr for luftbehandling (aggregater etc)	TG 2	TG 2
VVS- Vannbåren komfortkjøling	Ikke aktuell	Ikke aktuell
Elkraft - Forsyning, fordeling og tavler	TG 2	TG 2
Elkraft -Utstyr: Lys, elvarme etc	TG 2	TG 2
Tele og automatisering	TG 1	TG 1
Heiser	TG 1	TG 1
Utendørs tekniske anlegg (VVS, elkraft og tele/auto)	TG 1	Ikke aktuell

Bygningsmassen bærer preg av manglende vedlikehold.

Det er behov for fullstendig utskifting av yttertak og nedløp, oppgradering og delvis utskifting av ventilasjonsanleggene og det elektriske anlegget samt oppgradering av utvendige og innvendige overflater.

De akutte tiltakene knyttet til tak og tekniske anlegg i skoledelen er estimer til om lag 22,5 millioner, og tiltakene som bør gjennomføres i løpet av 3-6 år er estimert til 18,5 millioner.

Basseng, dusjer, toaletter og garderober i kjelleren er i meget dårlig stand. De akutte tiltakene er estimert til 16,5 millioner, og tiltak i løpet av 3-6 år til 5,8 millioner. Her må det understrekes at det anbefales å gjøre alt på en gang for å få til en effektiv gjennomføring og unngå unødvendig mye avbrudd og nedetid i bassengdriften.

De estimerte kostnadene inneholder ikke noen kostnader til ombygging eller tilpasning av lokalene. Tallene dekker kun oppgradering av den tekniske tilstanden. Pkt. 2.3.1 Sammenstilling angir anbefalte størrelser for budsjettering av henholdsvis enkle og omfattende ombygginger, samt for nybygg.

2.3.3 STRAUMSNES BARNE- OG UNGDOMSSKOLE

Komponent i kartlegging	SBU
Fundament	TG 1
Drenering	TG 1
Bæresystem	TG 1
Utvendig kledning og overflate	TG 2
Utvendige vinduer, dører og porter	TG 1
Innervegger - Kledning og overflate	TG 1
Gulvoverflate og himling	TG 1
Yttertak, takrenner, nedløp	TG 2
Fast inventar	TG 1
VVS - Sanitær	TG 1
VVS- Vannbåren varme	TG 1
VVS- Installasjon for brannslukking	TG 1
Ventilasjon - Kanalnett og luftfordeling	TG 0
Ventilasjon - Utstyr for luftbehandling (aggregater etc)	TG 0
VVS- Vannbåren komfortkjøling	Ikke aktuell
Elkraft - Forsyning, fordeling og tavler	TG 0
Elkraft -Utstyr: Lys, elvarme etc	TG 1
Tele og automatisering	TG 1
Heiser	TG 1
Utendørs tekniske anlegg (VVS, elkraft og tele/auto)	TG 1

Straumsnes barne- og ungdomsskole er bygget i 1972 og tilbygget i 1992 og 1997.

Samlet bygningsmasse er 3524 kvadratmeter BTA. Ytterligere beskrivelse er gitt i kapittel 3.

Bygningsmassen er i gjennomgående god stand med noen mindre unntak:

- Taket på mellombygget er fra byggeåret 1992 og er i dårlig stand, det bør skiftes før skadeomfanget øker og skaper problemer med fuktinntrengning og følgeskader. Estimert kostnad er kr. 600 000.
- Varmeanlegget til ungdomsskolelokalene har for liten effekt. Det er tidligere innhentet pris på utbedring, som i dagens prisnivå vurderes til ca. kr. 250 000.
- Deler av utvendig kledning og gesims har også behov for utskifting.

2.3.4 MEISINGSET OPPVEKSTSENTER

Meisingset oppvekstsenter er bygget i 1983, tilbygget i 1993 og 1997.

Bygningsmassen er totalt 1560 kvadratmeter BTA på ett plan. Ytterligere beskrivelse er gitt i kapittel 3.

Komponent i kartlegging	MOS
Fundament	TG 1
Drenering	TG 2
Bæresystem	TG 1
Utvendig kledning og overflate	TG 1
Utvendige vinduer, dører og porter	TG 2
Innervegger - Kledning og overflate	TG 1
Gulvoverflate og himling	TG 2
Yttertak, takrenner, nedløp	TG 3
Fast inventar	TG 1
VVS - Sanitær	TG 3
VVS- Vannbåren varme	Ikke aktuell
VVS- Installasjon for brannslukking	TG 3
Ventilasjon - Kanalnett og luftfordeling	TG 1
Ventilasjon - Utstyr for luftbehandling (aggregater etc)	TG 1
VVS- Vannbåren komfortkjøling	Ikke aktuell
Elkraft - Forsyning, fordeling og tavler	TG 3
Elkraft - Utstyr: Lys, elvarme etc	TG 2
Tele og automatisering	TG 1
Heiser	Ikke aktuell
Utendørs tekniske anlegg (VVS, elkraft og tele/auto)	TG 3

Bygningsmassen bærer preg av manglende vedlikehold over tid.

Yttertak, takrenner og nedløp er hovedsakelig i så dårlig stand at de bør skiftes ut. Det samme gjelder det elektriske anlegget, samt toaletter og garderober.

Bygningsdeler med dårlig tilstand som bør skiftes/istandsettes i løpet av 3 – 5 år er

- Flere utvendige vinduer og dører
- Gulv og himlinger

2.4 DRIFTS- OG VEDLIKEHOLDSKOSTNADER

Regnskapsførte kostnader til drift og vedlikehold i 2021 er gjengitt i tabellen nedenfor. Den viser en sammenstilling av kostnadene eks.mva slik de er ført i kommunens regnskap.

Kostnadsart	Tingvoll BU		Meisingset	Straumsnes
	TBU skole	Basseng		
Løpende drift sum	590 886	83 568	182 456	312 367
Løpende drift pr kvm	110	173	126	89
Energi sum	786 876	87 696	208 065	358 905
Energi pr kvm	147	212	133	102
Vann og avløp sum	28 006	0	51 972	44 103
Vann og avløp pr kvm	5	5	33	13
Renhold sum	1 036 606	314 159	308 697	1 062 522
Renhold pr kvm	194	428	198	302
Vedlikehold sum	235 028	20 652	89 699	276 975
Vedlikehold pr kvm	44	59	57	79
Drift og vedlikehold totalt	2 677 402	506 075	840 889	2 054 872
Drift og vedlikehold pr kvm	500	878	539	583

Kostnadene til administrasjon, forsikring, IKT, bilhold med mer er ikke med i sammenstillingen. Det samlede nivået anslås å ligge på om lag 800 kroner pr kvadratmeter pr år.

Kostnadene til energi, renhold, kommunale avgifter ligger forventede nivåer i kommunale porteføljer. Fordelingen mellom basseng og skolelokaler på Tingvoll er gjort i henhold til regnskapene. Det er grunn til å anta at bassengdriften kan ha en noe høyere andel av kostnadene.

Kostnadene til vedlikehold ligger vesentlig under det som vurderes nødvendig for verdibevarende vedlikehold over tid. Rådgivende ingeniørers forening (RIF) anbefaler i State of the Nation at kommunene benytter 200 kroner pr kvadratmeter pr år. Og det er i porteføljer som har en bedre tilstand enn skolene som er vurdert her. En lav vedlikeholdsinnsats over tid vil føre til at viktige vedlikeholds- og utskiftingstiltak blir utsatt eller utelatt og det fører til en forvitring av bygningsmassen.

Det anbefales å legge et kostnadsnivå på 1000 kroner pr kvadratmeter pr år til grunn for budsjetteringen. Det vil ivareta et tilstrekkelig vedlikehold. Manglende vedlikehold fører til kostnader i form av forfall.

Det er av stor betydning å gjennomføre vedlikeholdet planmessig og i tide. For en tilsvarende kommunal bygningsmasse som Tingvolls har HRP beregnet hvordan kostnadsomfanget øker når tiltakene utsettes. Tiltakstypene er omtrent de samme som i Tingvoll. Følgeskadene blir større over tid. På porteføljenivå utgjør forverringen ca. 13 prosent etter 5 år og over 40 prosent etter 10 år.

Det er grunn til å anta at disse anslagene er konservative, siden dette er tiltak som er vurdert som kritiske blant annet fordi de kan utvikle store følgeskader. En opptrapping av vedlikeholdsnivået kan med andre ord føre til en besparelse i form av at en forverring av tilstanden kan bremses/stanses. Dersom de bygningene som har dårligst tilstand kan tas ut av porteføljen, vil oppgraderingsbehovet reduseres.

2.5 MULIGHETER FOR TILBYGG

Muligheter for tilbygg er ikke vurdert, da det ikke vurderes å være behov for økt bygningsmasse.

2.6 ETTERBRUKSMULIGHETER

Etterbruksmuligheter er ikke vurdert i denne rapporten gitt den korte tiden som har vært til rådighet. Alternativ bruk av eventuelt ledige skolebygninger vil måtte vurderes over en periode med tid til å sette seg inn i lokale forhold og marked.

Samarbeid med fylkeskommunen, som har planer for Tingvoll VGS, er heller ikke vurdert her.

3. AREALOVERSIKT OG KAPASITETSBEREGNINGER

3.1 DAGENS SITUASJON

Tingvoll kommunen driver i dag Tingvoll barne- og ungdomsskole, 1.-10.trinn (TBU), Straumsnes barne- og ungdomsskole, 1.-10.trinn (SBU) samt Meisingset oppvekstsenter, 1.-7.trinn (MOS).

Skolene har pr i dag følgende elevtall:

MOS: 26

TBU: 179

SBU: 105

Totalt antall barn i skolealder: 310

Kommunen har innhentet grundig og systematisk informasjon om faglig og sosial inkludering og trivsel fra foresatte og ansatte ved de tre skolene. Informasjonen er ikke kvalitetssikret av HRP.

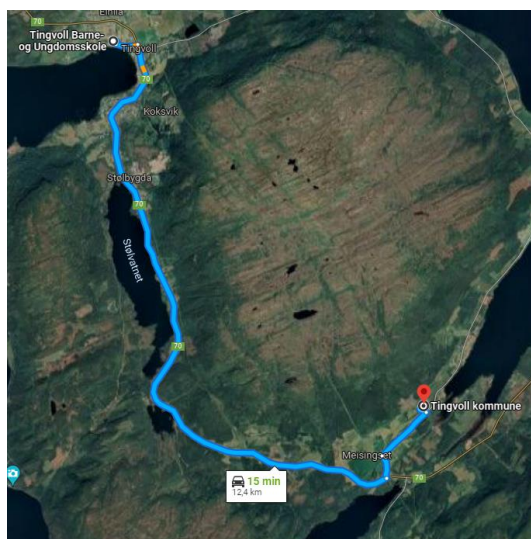
Av denne informasjonen går det frem at det jevnt over er god trivsel ved alle skolene, ansatte og elever trives og foresatte opplever at barna lærer. Noen foresatte poengterer at det kan være utfordrende for barn som ikke passer inn sosialt dersom miljøet blir for lite.

Av kommunens informasjonsinnhenting går det tydelig frem at alle ønsker å beholde sin skole. Dette er helt naturlig og er erfaringsmessig en del av slike diskusjoner uansett hvor i landet man befinner seg.

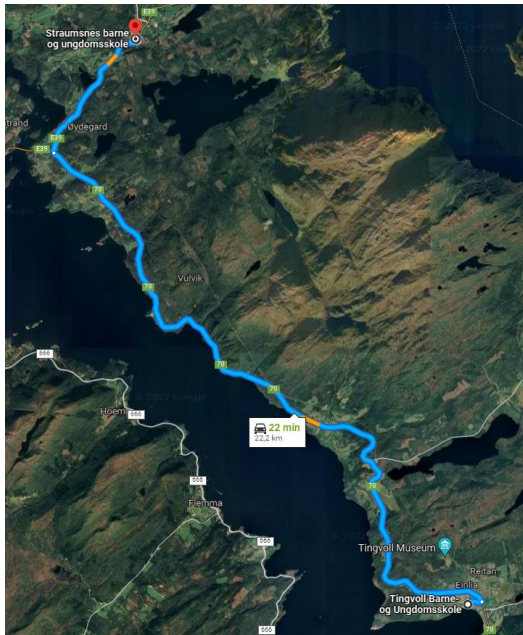
Et argument som går igjen når kommunen spør foresatte og ansatte om deres tanker rundt eventuelle nedleggelser/sammenslåinger, er avstander og transporttid.

Fra TBU til MOS er det 12,4 km, anslått kjøretid 15 min (kilde: google maps).

Fra TBU til SBU er det 22,2 km og en anslått kjøretid på 22 min (kilde: google maps).

Figur 1 - Avstand TBU – MOS

Figur 2 - Avstand TBU – SBU

Av kommunens innhentede informasjon kan man klart lese at det er sterke meninger blant innbyggerne når det kommer til skole. Det kommer tydelig frem en holdning om at skolebytte vil være negativt for barnet. Argumenter som går igjen er at det vil skape utrygghet med tanke på større klasser samt utfordringer med logistikk for foresatte som skal levere barn på nytt sted.

3.2 KOMMUNENS ELEVTALLSUTVIKLING

Tingvoll kommune opplyser selv at det er lite tilflytning til kommunen. Samtidig er det lite fraflytting, noe som gjør at det statistiske grunnlaget (SSB) ansees som gyldig. Kommunen ser at snittalder på befolkningen i kommunen øker, noe som er med å forklare synkende elevtall tross stabilt innbyggertall.

Det er forventet en nedgang i elevtallet i kommunen. I et femårsperspektiv anslås det at man vil ha 263 barn i skolealder totalt i kommunen. Ser man ti år frem er det tallet falt til 239 barn i skolealder.

Antall elever i skoleårene 21/22, 25/26 og 31/32 fordelt på skolekretser og årganger**Antall barn pr skolekrets og årgang - skoleåret 2021-2022 - år 0**

Barn født	2015	2014	2013	2012	1-4 sum	2011	2010	2009	5-7 sum	2008	2007	2006	8-10 sum	1-10 sum	klasse r
MOS	2	6	3	1	12	3	4	7	14	-	-	-	-	26	2
TBU	12	13	14	20	59	18	16	17	51	27	20	22	70	179	10
SBU	10	15	7	8	40	14	11	11	36	12	12	5	29	105	7
	24	34	24	29	111	35	31	35	101	39	32	27	98	310	19

Antall barn pr skolekrets og årgang - skoleåret 2026-2027 - år +5

Født år	2020	2019	2018	2017	1-4 sum	2016	2015	2014	5-7 sum	2013	2012	2011	8-10 sum	i alt	klasse r
MOS	3	5	4	5	17	5	2	6	13	-	-	-	-	30	3
TBU	12	10	7	16	45	13	12	13	38	17	21	21	59	142	9
SBU	4	7	11	7	29	8	10	15	33	7	8	14	29	91	6
	19	22	22	28	91	26	24	34	84	24	29	35	88	263	18

Antall barn pr skolekrets og årgang - skoleåret 2031/2032 - år +10

Født år:	2025	2024	2023	2022	sum	2021	2020	2019	sum	2018	2017	2016	sum	i alt	klasse r
MOS	5	4	5	4	18	6	3	5	14	-	-	-	-	32	3
TBU	12	12	12	12	48	17	12	10	39	11	21	18	50	137	7
SBU	6	7	6	7	26	7	4	7	18	11	7	8	26	70	5
	23	23	23	23	92	30	19	22	71	22	28	26	76	239	15

Figur 3 – Nåværende og fremtidig beregning av elevtall

3.3 SYSTEMATISK AREALOVERSIKT

HRP sendte ved oppdragets start forenklet romprogram til utfylling hos kommunen. Mål rapportert via dette skjema er benyttet for å gi en systematisk arealoversikt, tallene er ikke kvalitetssikret av HRP. Det er ikke sendt inn spesifikke tall på antall brukere per trinn. Arealberegning per elev er dermed kun utført for bygget totalt. Det er utelukkende sett på arealer som er tilgjengelig for elevaktivitet/undervisning, samt arealer som er nødvendig for at ansatte skal kunne jobbe. Arealer for renhold og drift er ikke med i beregningen som følger.

3.3.1 TINGVOLL BARNE- OG UNGDOMSSKOLE (TBU)

Småtrinnet, 1.-4.trinn

Småtrinnet disponerer fire klasserom samt tre grupperom. Det er ikke egen garderobeløsning til rommene, elevene benytter gang/trapperom.

Det er ett toalett tilgjengelig, samt to HC-WC. Toaletter deles med mellomtrinn.

Totalt disponerer småtrinnet 306 m2 eksklusivt.

Romgruppe 2A: 1-4 Trinn					
Type rom			Antall rom	Areal m2	Sum m2
Undervisningsrom		Klasserom	4	64	256
		Grupperom	3	13,3	39,9
Støttearealer		Garderobe for elever	0		0
		Toaletter elever	1	1	1
		HC-WC	2	4,5	9
		Stellerom	0		0

Figur 4 - Kommunens innrapporterte tall for 1.-4. trinn

Mellomtrinnet, 5.-7.trinn

Mellomtrinnet disponerer tre klasserom samt tre grupperom, de har også tilgang på store grupperom som de deler med ungdomstrinnet. Det er ikke egen garderobeløsning til rommene, elevene benytter gang/trapperom.

Det er ett toalett tilgjengelig, samt to HC-WC. Toaletter deles med småtrinn.

Totalt disponerer mellomtrinnet 225 m2 eksklusivt.

Romgruppe 2B: 5-7 Trinn					
Type rom			Antall rom	Areal m2	Sum m2
Undervisningsrom		Klasserom	3	65	195
		Grupperom	3	10	30
Støttearealer		Garderobe for elever	0		0
		Toaletter elever	0		0
		HC-WC felles	0		0
		Stellerom felles	0		0
Sum					

Figur 5 - Kommunens innrapporterte tall for 5.-7. trinn

Ungdomstrinnet, 8.-10.trinn

Ungdomstrinnet disponerer tre klasserom samt seks grupperom. Det er ikke egen garderobeløsning til rommene, elevene benytter gang/trapperom.

Det er to toaletter tilgjengelig.

Totalt disponerer ungdomstrinnet 455 m2 eksklusivt.

Romgruppe 2C: 8-10 Trinn					
Type rom			Antall rom	Areal m2	Sum m2
Undervisningsrom		Klasserom	3	86,3	258,9
		Grupperom	6	31	186
Støttearealer		Garderobe for elever	0		0
		Toaletter elever	2	4,8	9,6

Figur 6- Kommunens innrapporterte tall for 8.-10. trinn

Spesialutstyrte læringsarealer

TBU har god tilgang på spesialutstyrte læringsarealer. De estetiske fagene alene har 536 m2 tilgjengelig. Det er ikke rapportert inn tall for fagene mat og helse og musikk.

Romgruppe 3: Spesialutstyrte læringsarealer					
Brukere		Type rom	Antall rom	Areal m2	Sum m2
Kunst og håndverk	Tekstil, maling, keramikk	Aktivitetsrom	1	190	190
		Keramikkverksted med ovn	1	190	190
		Keramikk tørk	1	6,8	6,8
	Sløyd	Arbeidsrom	1	108	108
		Lakboks	1	10	10
	Maskinrom	Arbeidsrom	0		0
		Materiallager	1	32	32
Sum					
Mat og helse		Kjøkken m/ spiseplass			0
		Lager for tørrvarer og utsyr			0
Sum					
Naturfag		Arbeidsrom	1	85	85
		Lager	1	6,5	6,5
		Forberedelsesrom	1	13,5	13,5
Sum					
Musikk		Arbeidsrom			0
		Øvingsrom			0
		Lager			0
Sum					
Skolebibliotek/allrom		Bibliotek			0
		Allrom	1	150	150
		Lager			0

Figur 7- Kommunens innrapporterte tall for spesialutstyrte læringsarealer

Personal/administrasjon

Ved befaring fremstår arealer for personal og administrasjon som gode. Det er ikke rapportert inn antall brukere, HRP har dermed ikke gjort beregning på om arealkrav på 6m2 per arbeidsplass er overholdt.

Romgruppe 4: Personal/Administrasjon					
Brukere		Type rom	Antall rom	Areal m2	Sum m2
Administrasjon skole		Cellekontor	4	11,5	46
Kontor		Cellekontor	0		0
Administrasjon barnehage		Cellekontor	0		0
Småtrinnet		Arbeidsrom	1	45	45
Mellomtrinnet		Arbeidsrom	2	32	64
Ungdomstrinnet		Arbeidsrom	1	29,5	29,5
Barnehage		Arbeidsrom	0		0
Helsetjenesten		Cellekontor	1	40	40
Felles		Møterom	2	17	34
		Personal/spiserom m/kjøkken	1	50	50
Garderober		Garderober med dusj	0		0
Toaletter		Toaletter ansatte HC-WC	0		0
		Toaletter ansatte	4	5,5	22
Kopi/ lager		Kopi- og lager	1	6	6
		Lager/material	1	36	36

Figur 8 - Kommunens innrapporterte tall for personal/administrasjon

Andre arealer

TBU har egen svømmehall samt gymsal.

Romgruppe X: Andre areal					
		Type rom	Antall rom	Areal m2	Sum m2
	Felles WC	Utvendige felles WC	2	17	34
		HCWC, entre	1	4	4
	Heis	Heis	1	3	3
	Kroppsøving	Kroppsøvingssal	1	200	200
		Garderober WC mm	2	100	200
	Svømmehall	Svømmehall	1	188	188
		Garderober WC mm	2	100	200

Figur 9- Kommunens innrapporterte tall for andre arealer

Oppsummering TBU

Elevene på TBU har totalt tilgjengelig 2606 m2 rene undervisningsarealer. Dersom man utelukkende ser på klasserom, grupperom og nødvendige støttearealer er tallet 985 m2.

Totalt tilgjengelig areal undervisningsarealer per elev: 15,15 m2

Totalt tilgjengelig areal klasserom/grupperom per elev: 5,7 m2

Veileder til opplæringslovens § 9a-2 med forskrift sier at dersom klassen eller gruppen ikke disponerer tilleggsarealer i nærhet til klasserommet, bør arealet være 2,5 kvadratmeter per elev.

Har man tilleggsarealer i nærhet til klasserommet, anbefaler veilederen to kvadratmeter per elev.

Veilederen er ikke en lov, men den gir råd og anbefalinger som skolen bør ha svært gode grunner for ikke å følge. Vær oppmerksom på at det også kan være lokalt utformede bestemmelser og retningslinjer. Generelt gjelder at utforming og innredning skal ivareta og fremme elevens behov for forsvarlige helse-, miljø- og sikkerhetsforhold og legge til rette for et godt læringsmiljø. Dette går mye videre enn arealkrav alene.

3.3.2 STRAUMSNES BARNE- OG UNGDOMSSKOLE

Småtrinnet, 1.-4.trinn

Småtrinnet disponerer fire klasserom samt fire grupperom. Det er egen garderobeløsning til rommene.

Det er fire toalett tilgjengelig, samt ett HC-WC.

Totalt disponerer småtrinnet 395 m2 eksklusivt.

Romgruppe 2A: 1-4 Trinn					
Type rom			Antall rom	Areal m2	Sum m2
Undervisningsrom		Klasserom	4	51	204
		Grupperom	4	12	48
Støttearealer		Garderobe for elever	4	12,9	51,6
		Toaletter elever	4	2	8
		HC-WC	1	5,7	5,7
		Fellesareal	1	77,7	77,7
		Stellerom	0		0

Figur 10 - Kommunens innrapporterte tall for 1.-4. trinn

Mellomtrinnet, 5.-7.trinn

Mellomtrinnet disponerer tre klasserom samt fire grupperom. Det er egen garderobeløsning til rommene.

Det er 3 toalett tilgjengelig.

Totalt disponerer mellomtrinnet 319 m2 eksklusivt.

Romgruppe 2B: 5-7 Trinn					
Type rom			Antall rom	Areal m2	Sum m2
Undervisningsrom		Klasserom	3	51	153
		Grupperom	4	12	48
Støttearealer		Garderobe for elever	3	13	39
		Toaletter elever	3	2	6
		HC-WC felles			0
		Fellesareal	1	73	73
		Stellerom felles	0		0

Figur 11 - Kommunens innrapporterte tall for 5.-7. trinn

Ungdomstrinnet, 8.-10.trinn

Ungdomstrinnet disponerer tre klasserom samt fire grupperom. Det er egen garderobeløsning til rommene. Ungdomstrinnet disponerer også fellesareal på 70 m2, samt data/gruppe-rom på 49 m2.

Det er fire toaletter tilgjengelig, samt ett HC-WC.

Totalt disponerer ungdomstrinnet 402 m2 eksklusivt.

Romgruppe 2C: 8-10 Trinn					
Type rom			Antall rom	Areal m2	Sum m2
Undervisningsrom		Klasserom	3	55	165
		Grupperom	4	10	40
		Fellesareal	1	70	70
		Data/gruppe/disponibelt	1	49	49
Støttearealer		Garderobe for elever	1	46,3	46,3
		Toaletter elever	4	6,5	26
		HCWC	1	6	6

Figur 12- Kommunens innrapporterte tall for 8.-10. trinn

Spesialutstyrte læringsarealer

SBU har god tilgang på spesialutstyrte læringsarealer.

Romgruppe 3: Spesialutstyrte læringsarealer					
Brukere		Type rom	Antall rom	Areal m2	Sum m2
Kunst og håndverk	Tekstil, maling, keramikk	Aktivitetsrom			0
		Keramikkovn	1		0
		Keramikk tørk			0
	Sløyd	Arbeidsrom	1	97,4	97,4
		Lakboks			0
	Maskinrom	Arbeidsrom	1	55,5	55,5
		Materiallager			0
Sum					
Mat og helse		Kjøkken m/ spise plass	1	75	75
		Lager for tørrvarer og utsyr	2	10	20
Sum					
Naturfag		Arbeidsrom	1	65	65
		Forberedelsesrom			0
Sum					
Musikk		Arbeidsrom	1	40	40
		Øvingsrom	2	10,5	21
		Lager	0		0
Sum					
Skolebibliotek/allrom		Allrom/kantine	1	202	202
		Bibliotek	1	105	105
		Lager			0

Figur 13- Kommunens innrapporterte tall for spesialutstyrte læringsarealer

Personal/administrasjon

Ved befaring fremstår arealer for personal og administrasjon som gode. Det er ikke rapportert inn antall brukere, HRP har dermed ikke gjort beregning på om arealkrav på 6m2 per arbeidsplass er overholdt.

Romgruppe 4: Personal/Administrasjon					
Brukere		Type rom	Antall rom	Areal m2	Sum m2
Administrasjon skole		Cellekontor	3	11	33
Kontor		Cellekontor	0		0
Administrasjon barnehage		Cellekontor	0		0
Småtrinnet		Arbeidsrom	1	96	96
Mellomtrinnet		Arbeidsrom			0
Ungdomstrinnet		Arbeidsrom			0
Barnehage		Arbeidsrom	0		0
Helsetjenesten		Cellekontor	1	19	19
		Venterom	1	11,6	11,6
Felles		Møterom	1	26	26
		Resepsjon/kontorplass	1	41	41
		Personal/spiserom m/kjøkken	1	49	49
Garderober		Garderober med dusj	4	6	24
Toaletter		Toaletter ansatte HC-WC			0
		Toaletter ansatte			0
Kopi/ lager		Kopi- og lager	3	10,3	30,9
Velferd		Trimrom	1	29,5	29,5
		Hvilerom	1	7	7

Figur 14 - Kommunens innrapporterte tall for personal/administrasjon

Andre arealer

SBU disponerer idrettshall til kroppsøving. Gymsal som ligger i bygget, er stengt for bruk. Det er rapportert inn areal for denne ei kommunen sine tall, dette arealet er tatt ut av beregningene til HRP da arealet ikke kan regnes som undervisningsareal.

Romgruppe X: Andre arealer					
Brukere		Type rom	Antall rom	Areal m2	Sum m2
	Auditorium	Auditorium	1	63	63
		Lager	1	9	9
	Kroppsøving	Kroppsøvingssal	1	200	200
		Garderober, wc mm.	2	63	126
	Felles WC	HCWC i entre	1	9,5	9,5
		ifm. allrom/kantine	6	10	60
	Heis	heis	1	4	4

Figur 15- Kommunens innrapporterte tall for andre arealer

Oppsummering SBU

Elevene på SBU har totalt tilgjengelig 2137 m2 rene undervisningsarealer. Dersom man utelukkende ser på klasserom, grupperom og nødvendige støttearealer er tallet 1185 m2.

Totalt tilgjengelig areal undervisningsarealer per elev: 20,35 m2

Totalt tilgjengelig areal klasserom/grupperom per elev: 11,3 m2

Veileder til opplæringslovens § 9a-2 med forskrift sier at dersom klassen eller gruppen ikke disponerer tilleggsarealer i nærhet til klasserommet, bør arealet være 2,5 kvadratmeter per elev.

Har man tilleggsarealer i nærhet til klasserommet, anbefaler veilederen to kvadratmeter per elev.

Veilederen er ikke en lov, men den gir råd og anbefalinger som skolen bør ha svært gode grunner for ikke å følge. Vær oppmerksom på at det også kan være lokalt utformede bestemmelser og retningslinjer. Generelt gjelder at utforming og innredning skal ivareta og fremme elevens behov for forsvarlige helse-, miljø- og sikkerhetsforhold og legge til rette for et godt læringsmiljø. Dette går mye videre enn arealkrav alene.

3.3.3 MEISINGSET OPPVEKSTSENTER

Småtrinnet, 1.-4.trinn

Småtrinnet disponerer to klasserom samt to grupperom. Det er egen garderobeløsning til rommene.

Det er ikke toalett tilgjengelig.

Totalt disponerer småtrinnet 157 m2 eksklusivt.

Romgruppe 2A: 1-4 Trinn					
Type rom			Antall rom	Areal m2	Sum m2
Undervisningsrom		Klasserom	2	53	106
		Grupperom	2	18	36
Støttearealer		Garderobe for elever	2	7,5	15
		Toaletter elever	0		0
		HC-WC	0		0
		Stellerom	0		0

Figur 16 - Kommunens innrapporterte tall for 1.-4. trinn

Mellomtrinnet, 5.-7.trinn

Mellomtrinnet disponerer to klasserom. Det er egen garderobeløsning til rommene.

Det er 2 toalett tilgjengelig samt ett HC-WC.

Totalt disponerer mellomtrinnet 118 m2 eksklusivt.

Romgruppe 2B: 5-7 Trinn					
Type rom			Antall rom	Areal m2	Sum m2
Undervisningsrom		Klasserom	2	46	92
		Grupperom	0		0
Støttearealer		Garderobe for elever	0		0
		Toaletter elever	2	10,4	20,8
		HC-WC felles	1	4,8	4,8
		Stellerom felles	0		0

Figur 17 - Kommunens innrapporterte tall for 5.-7. trinn

Spesialutstyrte læringsarealer

MOS har god tilgang på spesialutstyrte læringsarealer.

Romgruppe 3: Spesialutstyrte læringsarealer					
Brukere		Type rom	Antall rom	Areal m2	Sum m2
Kunst og håndverk	Tekstil, maling, keramikk	Aktivitetsrom	1	46,2	46,2
		Keramikkovn	0		0
		Keramikk tørk	0		0
	Sløyd	Arbeidsrom	1	58	58
		Lakboks	1	7,5	7,5
	Maskinrom	Arbeidsrom	0		0
		Materiallager	0		0
Sum					
Mat og helse		Kjøkken m/ spiseplass	1	56,5	56,5
		Lager for tørrvarer og utsyr	1	10	10
Sum					
Naturfag		Arbeidsrom	1	0	0
		Forberedelsesrom	0		0
Sum					
Musikk		Arbeidsrom	0		0
		Øvingsrom	0		0
		Lager	0		0
Sum					
Skolebibliotek/allrom		Bibliotek	1	0	0
		Lager	0		0

Figur 18- Kommunens innrapporterte tall for spesialutstyrte læringsarealer

Personal/administrasjon

Ved befaring fremstår arealer for personal og administrasjon som gode. Det er ikke rapportert inn antall brukere, HRP har dermed ikke gjort beregning på om arealkrav på 6m2 per arbeidsplass er overholdt.

Romgruppe 4: Personal/Administrasjon					
Brukere	Type rom	Antall rom	Areal m2	Sum m2	
Administrasjon skole	Cellekontor	1	12,5	12,5	
Kontor	Cellekontor	0		0	
Administrasjon barnehage	Cellekontor	0		0	
Småtrinnet	Arbeidsrom	1	32	32	
Mellomtrinnet	Arbeidsrom	0		0	
Ungdomstrinnet	Arbeidsrom	0		0	
Barnehage	Arbeidsrom	0		0	
Helsetjenesten	Cellekontor	0		0	
Felles	Møterom	1	93	93	
	Personal/spiserom m/kjøkken	1	24,7	24,7	
Garderobes	Garderobe med dusj	0		0	
Toaletter	Toaletter ansatte HC-WC	0		0	
	Toaletter ansatte	2	4,5	9	
Kopi/ lager	Kopi- og lager	1	4,5	4,5	

Figur 19 - Kommunens innrapporterte tall for personal/administrasjon

Andre arealer

MOS har ikke rapportert inn tall for andre arealer.

Oppsummering MOS

Elevene på MOS har totalt tilgjengelig 511 m2 klasserom, grupperom og nødvendige støttearealer.

Totalt tilgjengelig areal klasserom/grupperom per elev: 19,65 m2

Veileder til opplæringslovens § 9a-2 med forskrift sier at dersom klassen eller gruppen ikke disponerer tilleggsarealer i nærhet til klasserommet, bør arealet være 2,5 kvadratmeter per elev.

Har man tilleggsarealer i nærhet til klasserommet, anbefaler veilederen to kvadratmeter per elev.

Veilederen er ikke en lov, men den gir råd og anbefalinger som skolen bør ha svært gode grunner for ikke å følge. Vær oppmerksom på at det også kan være lokalt utformede bestemmelser og retningslinjer. Generelt gjelder at utforming og innredning skal ivareta og fremme elevens behov for forsvarlige helse-, miljø- og sikkerhetsforhold og legge til rette for et godt læringsmiljø. Dette går mye videre enn arealkrav alene.

3.4 SKOLENES UTEAREAL

3.4.1 TINGVOLL BARNE- OG UNGDOMSSKOLE (TBU)

Utearealet var i stor grad dekket av snø under befaring. TBU ligger på en stort sett flat tomt. Av aktiviteter finnes det ballbinge av nyere dato, basketballbane med to kurver, bordtennisbord, klatrestativ samt gapahuk. I tillegg til dette finner man noen benker, samt et amfi der elever kan sitte. HRP har ikke gjort oppmålinger, men inntrykket er at skoleplassen tilfredsstiller de krav som settes til areal pr elev.

Leke/aktivitetsutstyret på skoleplassen er i god stand. Det er dog klart at det er lite variasjon i aktivitetene, spesielt for de minste elevene. Det er godt med plass på skoleplassen til å utvikle dette til å bli en arena for lek og læring. Det er tilstrekkelig overbygd areal for å gi ly for nedbør. Det er ikke funnet noe som bryter med Opplæringsloven § 9a-7.

Figur 20 - TBU uteareal

Figur 21 - TBU uteareal

Figur 22 - TBU uteareal

Figur 23 - TBU uteareal

3.4.2 MEISINGSET OPPVEKSTSENTER (MOS)

Utearealet var i stor grad dekket av snø under befaring. MOS ligger på en stort sett flat tomt. Av aktiviteter finnes det ballbinge, fotballbane, klatre- og huskestativ. HRP har ikke gjort oppmålinger, men inntrykket er at skoleplassen tilfredsstiller de krav som settes til areal pr elev.

Leke/aktivitetsutstyret på skoleplassen er i varierende stand. Det er dog klart at det er lite variasjon i aktivitetene, spesielt for de minste elevene. Det er godt med plass på skoleplassen til å utvikle dette til å bli en arena for lek og læring. Det er lite overbygd areal for å gi ly for nedbør. Det er rimelig å anta basert på befaring at huskestativet ikke er i henhold til Opplæringsloven § 9a-7.

Figur 24 - MOS uteareal

Figur 25 - MOS uteareal

Figur 26 - MOS uteareal

Figur 27 - MOS uteareal

Figur 28 - MOS uteareal

3.4.3 STRAUMSNES BARNE- OG UNGDOMSSKOLE (SBU)

Utearealet var i stor grad dekket av snø under befaring. SBU ligger på en stort sett flat tomt. Av aktiviteter finnes det arealer for fotball, volleyball og basketball. HRP har ikke gjort oppmålinger, men inntrykket er at skoleplassen tilfredsstiller de krav som settes til areal pr elev. Det er tilstrekkelig overbygd areal for å gi ly for nedbør.

Det er god variasjon i aktiviteter for samtlige alderstrinn. Det er godt med plass på skoleplassen til å utvikle dette videre til å bli en enda bedre arena for lek og læring. Det er ikke funnet noe som bryter med Opplæringsloven § 9a-7.

Figur 29- SBU uteareal

Figur 30- SBU uteareal

Figur 31- SBU uteareal

Figur 32 - Klatrepark, SBU

3.5 PEDAGOGISK FUNKSJONALITET, BYGG

Elevenes skolemiljø omfattes av opplæringsloven kapittel 9a. Alle elever i grunnskoler og videregående skoler har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring, jf. opplæringsloven § 9a-2. Skolene skal planlegges, bygges, tilrettelegges og drives slik at det blir tatt hensyn til elevens trygghet, helse, trivsel og læring. Opplæringsloven § 9a-7 sier at det fysiske miljøet i skolen skal være i samsvar med de faglige normene som fagmyndighetene til enhver tid anbefaler. Dersom enkelte miljøforhold avviker fra disse normene, må skolen kunne dokumentere at miljøet likevel har tilfredsstillende innvirkning for elevens helse, trivsel og læring. Alle elever har rett til en arbeidsplass som er tilpasset deres behov. Skolen skal innredes slik at det blir tatt hensyn til de elevene ved skolen som har nedsatt funksjonsevne. I utredningen «NOU 2016:17 - På lik linje» foreslås åtte løfter for å bedre situasjonen for personer med utviklingshemning. Meningen er at løftene skal sørge for at menneskerettighetene blir ivaretatt og politiske mål realisert for personer med utviklingshemning, på lik linje med andre. I utredningen vises det til at den ordinære skolen i liten grad er tilrettelagt for elever med utviklingshemning. Et av løftene i utredningen er derfor en inkluderende og likeverdig opplæring. Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler har som overordnet mål å bidra til et bedre oppvekst- og læringsmiljø for barna i barnehagen og i skolen. Med barnas miljø menes det fysiske og psykososiale miljøet, både i innendørs arealer og på uteområder som ligger på barnehagens- og skolens eiendom. Kravene skal ikke bare beskytte barna mot risikoforhold, men også sikre barna et helsefremmende miljø. For å oppfylle kravene i regelverket, må teknisk, pedagogisk og planfaglig kompetanse samarbeide når barnehagen og skolen planlegges, drives og vedlikeholdes. Det er et krav om at barnehager og skoler er godkjent av kommunen i tråd med kravene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

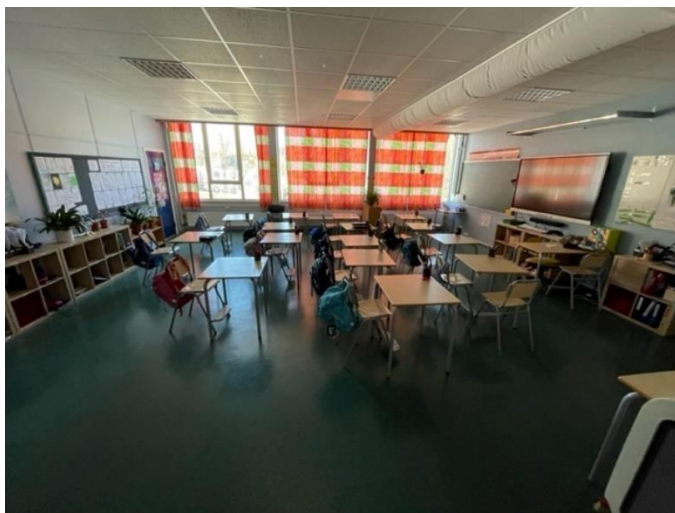
Skolene i Tingvoll kommune er tre svært ulike bygg, både når det gjelder utforming og tilstand. Et skolebygg omtales ofte som den tredje pedagog og byggets funksjonalitet spiller en viktig rolle i hverdagen for bruker. Ideelt sett er bygget tilpasset bruker, ikke motsatt. Ved gode skolebygg ser man at mulighetene for utøvelse av oppdraget blir lettere tilgjengelig og at både trivsel og læring øker. Her vil vi kort ta for oss hvordan de ulike byggene oppleves fra et pedagogisk synspunkt. Vurderingen er basert på befaring, samtaler med kommunen samt spørreundersøkelser gjennomført av kommunen.

3.5.1 TINGVOLL BARNE- OG UNGDOMSSKOLE

Tingvoll barne- og ungdomsskole er et tradisjonelt skolebygg av eldre dato. Gangene er smale med lite tilførsel naturlig lys. Klasserommene har god tilgang på naturlig lys og er av ok størrelse. Pedagogisk sett er det gode muligheter for å drive moderne pedagogikk dersom man ser på klasserommene isolert sett. Byggets oppbygging inviterer derimot lite til å utforske de muligheter som ligger i friere arbeidsmåter der elevene i større grad selv styrer hvor de sitter og jobber. Det er også lite tilgjengelige områder for å samle større grupper utenfor klasserommet. Læring i aktivitet er et viktig stikkord for fremtidens skole. Norge ligger blant de fremste i verden på forskning på emnet gjennom SEFAL (senter for fysisk aktiv læring) og publiserer jevnlig forskning som viser at barn i aktivitet lærer mer og bedre enn stillesittende barn. TBU legger i liten grad opp til dette ut ifra hva vi kan se på vår befaring. Klasserommene er tradisjonelt stilt opp med pulter i rekke, en arbeidsform som legger lite opp til elevaktivt samarbeid. Det er viktig å understreke at dette er basert på vår befaring, vi har ikke hatt samtaler med ansatte på TBU om deres syn på hvordan elever skal og bør lære. Ved nye skoler vies områdene utenfor klasserommet stort fokus. Dette fordi man ser at denne type områder, med god tilpasning, er viktige og gode læringsarealer for fremtidens skole. Når bygget i liten grad samarbeider fører det også til at lærer må velge løsninger som ikke nødvendigvis er til det beste for elevenes læring.

TBU har svært gode areal for estetiske fag.

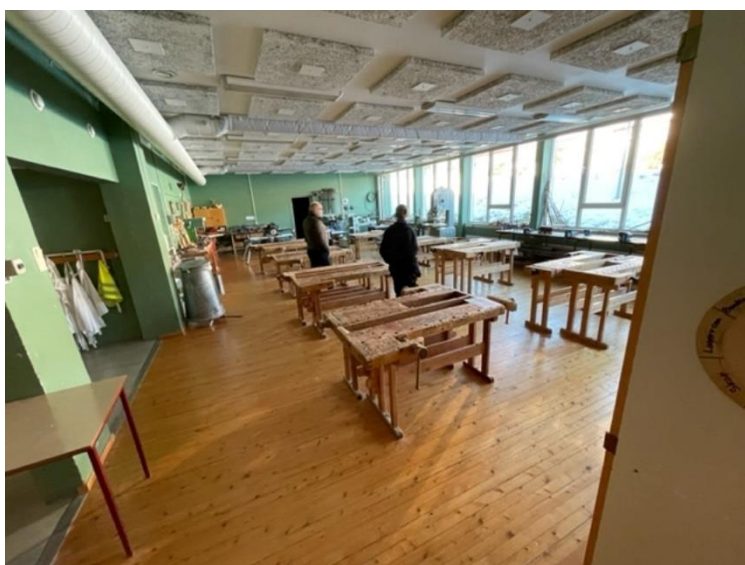
Arbeidsrom for ansatte oppleves som størrelsesmessig ok. Det er ikke gjort en vurdering av hensiktsmessigheten til disse arealene.

Figur 33 - Klasserom TBU

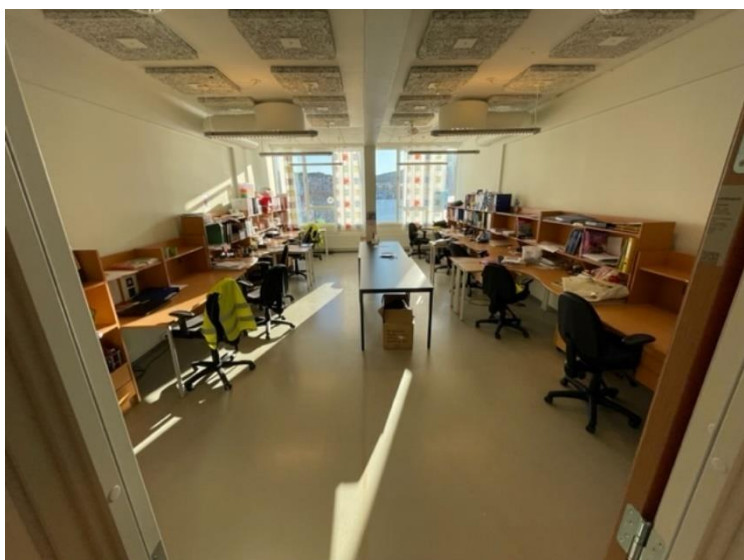
Figur 34 - Gang TBU

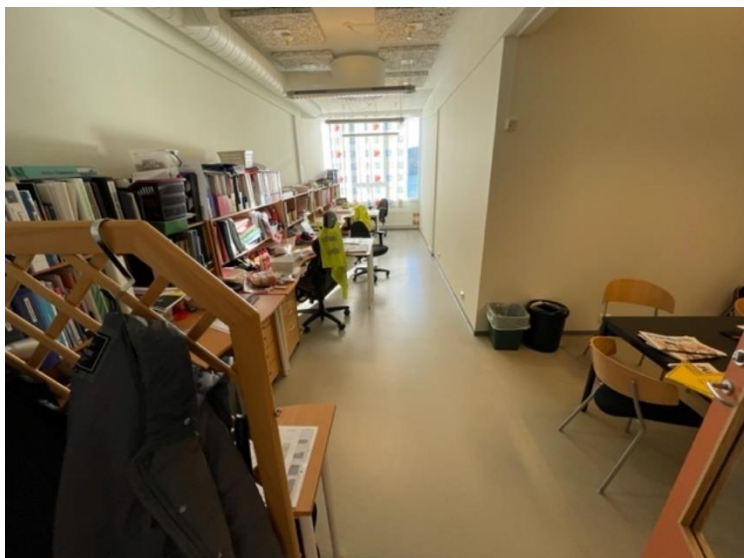
Figur 35 - Del av areal for kunstfag TBU

Figur 36 – Yttergang med garderobe TBU

Figur 37 - Arbeidsrom TBU

Figur 38 - Arbeidsrom TBU

3.5.2 STRAUMSNES BARNE- OG UNGDOMSSKOLE

Straumsnes barne- og ungdomsskole har i stor grad åpne løsninger med god tilgang på naturlig lys. Klasserommene er samlet i bolker på fire med felles arealer i midten. Klasserom kan åpnes i stor grad med skyvedører, noe som gir mulighet for å skape store, gode læringsarealer. Bygget er godt tilpasset nye tanker om aktivitet og læring. Det kommer ikke frem av befaring hvorvidt dette utnyttes.

Bygget har flere arealer hvor man enkelt kan samle større elevgrupper. Nevnte arealer ved klasseromsklynger, kantine samt stort bibliotek/allrom midt i bygget. Arealene er per i dag tilsynelatende ikke brukt som læringsarealer. På grunn av få elever ved skolen er det også tilgjengelig ekstra klasserom, i dag brukt som bordtennisrom.

Det er gode arealer for estetiske fag.

Gymsalen til skolen er avstengt og erstatt av ny idrettshall med fasiliteter for blant annet håndball, basketball, volleyball, skyting og klatring.

Arbeidsrom for ansatte oppleves som størrelsesmessig ok. Det er ikke gjort en vurdering av hensiktsmessigheten til disse arealene.

Figur 39 - Klasserom SBU

Figur 40 - Inngang klasserom, mulig å åpne vegg mot fellesarealer

Figur 41 - Graderobeløsning SBU

Figur 42 - Gang SBU

Figur 43 - Bibliotek/Allrom SBU

Figur 44 - Arbeidsrom SBU

3.5.3 MEISINGSET OPPVEKSTSENTER

Meisingset oppvekstsenter er et skolebygg av eldre dato. Gangene er smale med lite tilførsel naturlig lys. Klasserommene har god tilgang på naturlig lys og er av ok størrelse. Pedagogisk sett er det gode muligheter for å drive moderne pedagogikk dersom man ser på klasserommene isolert sett. Byggets oppbygging inviterer derimot lite til å utforske de muligheter som ligger i friere arbeidsmåter der elevene i større grad selv styrer hvor de sitter og jobber. Det er noe tilgjengelig areal for å samle større grupper utenfor klasserommet. Læring i aktivitet er et viktig stikkord for fremtidens skole. Norge ligger blant de fremste i verden på forskning på emnet gjennom SEFAL (senter for fysisk aktiv læring) og publiserer jevnlig forskning som viser at barn i aktivitet lærer mer og bedre enn stillesittende barn. MOS legger i liten grad opp til dette ut ifra hva vi kan se på vår befaring. Klasserommene er tradisjonelt stilt opp med pulter i rekke, en arbeidsform som legger lite opp til elevaktivt samarbeid. Det er viktig å understreke at dette er basert på vår befaring, vi har ikke hatt samtaler med ansatte på MOS om deres syn på hvordan elever skal og bør lære. Ved nye skoler vies områdene utenfor klasserommet stort fokus. Dette fordi man ser at denne type områder, med god tilpasning, er viktige og gode læringsarealer for fremtidens skole. Når bygget i liten grad

samarbeider fører det også til at lærer må velge løsninger som ikke nødvendigvis er til det beste for elevenes læring.

MOS har gode areal for estetiske fag.

Arbeidsrom for ansatte oppleves som størrelsesmessig ok. Det er ikke gjort en vurdering av hensiktsmessigheten til disse arealene.

Figur 45 – Gang MOS

Figur 46 – Deler av arealer for estetiske fag

Figur 47 – Arbeidsrom MOS

Figur 48 – Klasserom MOS

3.6 INFORMASJON FRA BRUKERMEDVIRKNING

Elevtallet i kommunen skal ned over de ti neste årene. Med unntak av SBU har Tingvoll kommune en bygningsmasse med stort etterslep på vedlikehold. Kommunen har selv undersøkt hva ansatte og foresatte mener om ulike alternativer for fremtiden. HRP vil videre gå gjennom noen påstander som har gått igjen i disse undersøkelsene. Merk at påstandene er generelle og ikke knyttet til en enkelt foresatt eller ansatt.

Påstand:

Det vil bli vanskelig for elevene å forholde seg til store klasser. Det vil gå ut over trivsel.

- Det er ikke noe forskning som tilsier at dette er korrekt. Erfaringsmessig ved denne type sammenslåing/nedleggelse fører det til det motsatte. Ved å bli en del av et større miljø øker man elevenes mulighet til å finne noen de passer sammen med. I undersøkelsen fra MOS trekkes det frem som et poeng at det er vanskelig for elever som havner utenfor da det ikke er så mange å spille på. Samtidig poengteres det at det ikke er ønskelig med større klasser. Slike motsetninger er vanlige, da endring av en slik størrelse alltid vil oppfattes som vanskelig. Det er også viktig å tenke over at på en liten skole er det stor sannsynlighet for at lærer og elev har en relasjon som vanskeliggjør elevens kontakt med lærer dersom noe er vanskelig for eleven å ta opp. Denne type mulighet for nær relasjon er i stor grad utelukkende positiv, men kan i vanskelige saker virke motsatt. Det er også få andre voksne som kan overta saken dersom lærer opplever at nær relasjon er ødeleggende. I undersøkelsen trekkes lærers mulighet for å skape tette bånd med elevene som et pluss. Det er vi selvsagt enig i. Det er dog ikke noe som tilsier at en lærer med 20 elever i klassen sin, på en skole med flere paralleller, har dårligere relasjonelle bånd til sine elever enn en ved en mindre skole.

Påstand:

Det vil bli vanskelig for elevene å forholde seg til store klasser. Det vil gå ut over læring.

- Det er ikke noe forskning som tilsier at dette er korrekt. Erfaringsmessig ved denne type sammenslåing/nedleggelse fører det til det motsatte. For de ansatte vil en sammenslåing gi et større faglig miljø og økt mulighet for utviklingsarbeid internt. Det øker også muligheten for å kunne tilby kompetent personale i ulike valgfag. Elevene vil ha flere å spille på faglig sett og en større elevgruppe toner også ned stigmaet det kan være å ha behov for spesialtilpasset opplæring.

Påstand:

En sammenslåing av skoler vil gi noen barn uholdbar lang reisetid til og fra skolen.

- Det har ikke vært en del av bestillingen fra Tingvoll kommune til HRP å vurdere dette. Samtaler med kommunen viser at dette problemet i stor grad eksisterer pga lite hensiktsmessig oppsett på skyss-løsning. Slik HRP forstår det er reisetid i utgangspunktet akseptabel, men faktisk reisetid blir uholdbar for flere da skyss-løsningen har en lite hensiktsmessig rute. Dette i kombinasjon med avreisetidspunkt som for flere er lite tilpasset dagens start/slutt gjør at løsningene som foreligger nå fremstår som dårlige for flere. Dette mener HRP i stor grad kan løses ved å planlegge bedre og samtidig vurdere andre modeller for skoleskyss.

3.7 KAPASITET OG GRUPPESTØRRELSER

Tingvoll kommune har tre skoler der det ved samtlige av dem er for få elever sett på bygningenes totale kapasitet. Det er et etterslep på vedlikehold som tilsier at kommunen må ta et valg om de vil rehabilitere eller bygge nytt. Kommunen utvikler en plan for fremtidig skole drift og pedagogiske grunntanker, og bør i dette arbeidet vurdere hvilken struktur skole drift skal ha. Dette bør vurderes helhetlig samt ved hvert enkelt bygg. Skole og barnehageanlegg som planlegges i dag vil være i bruk i generasjoner, og skal kunne tilpasses fremtidige behov som vi ennå ikke kjenner. Utforming av nye anlegg må derfor baseres på prinsipper om funksjonalitet, tilgjengelighet, fleksibilitet og universell utforming. Nye skole- og barnehageanlegg bør planlegges ut fra mål om en bærekraftig utvikling med vekt på lavt energiforbruk, og lave utviklingskostnader. Anleggene skal være arealeffektive, uten at dette går på bekostning av funksjon. I en kommune som Tingvoll skal en skole gi et godt tilbud til brukere, ansatte og nærmiljø.

Av brukerundersøkelsen kommunen har gjennomført kan vi anta at det vil bli debatt om beliggenhet og skolestørrelse dersom kommunen velger å slå samme skoler. Hva som er "stort" og hva som er "lite" i skolesammenheng, varierer sterkt mellom land og regioner. Mye av den norske forskningen har vært knyttet til bygdeskoler, mens den internasjonale forskningen oftere har vært knyttet til større skoler med flere enn 600 elever. En stor skole i internasjonal målestokk kan ha fra 1000 elever og oppover. Store skoler krever en særlig bevissthet ved utforming og inndeling av skole- og utearealer, slik at store og uoversiktlige miljøer unngås. Vi vet at Fjellhamar skole har fungert godt som en 5-parallellers skole, til tross for at den ikke er optimalt designet i forhold til funksjonen. Erfaringene fra Fjellhamar skole viser at denne skolestørrelsen på Fjellhamar i seg selv ikke oppfattes som problematisk, så lenge de fysiske forholdene rundt skole driften ligger til rette for god opplæring og et godt skolemiljø. Et engelsk forskningssenter har vurdert foreliggende forskning om sammenhengen mellom skolestørrelse og kvalitet i "secondary schools" (ungdomstrinn og videregående skoler). Forskerne understreker at man skal være forsiktig med å trekke bastante konklusjoner, men forskningsfunnene antyder at jo større skolen er, desto bedre blir elevenes faglige resultater og tilstedeværelse på skolen. Hva gjelder elevenes tilhørighet til skolen, kan dette imidlertid svekkes ved en større skole, og man har derfor utviklet modeller for «skoler i skolen» som innebærer en oppdeling av store skoler til mindre enheter i det samme bygget. I Storbritannia har en tankegang om "schools within schools" fått god grobunn (Schools within Schools; Human scale education in practice, Wendy Wallace). «Mindre enheter» innebærer her enheter på 250-900 elever for å oppnå optimale læringsbetingelser. "Skoler i skolen" handler om å etablere mange selvstendige skoler innenfor samme bygningsmasse som deler på noen tjenester og funksjoner. Den første analysen av et slikt fellesskap foreligger, og rapporterer at disse skolene opplever mindre mobbing, mindre frafall, større foreldreengasjement, lærerne er mer fornøyde, og man finner et styrket forhold mellom elevene. Skolen skal verken være for stor eller for liten. Det handler derfor om å lage gode små miljøer i den store helheten. Selv om forskningen synliggjør sammenhenger, er det vanskeligere å finne forskning som kan si noe sikkert om årsakssammenhenger. Det kan for eksempel være at grunnen til at man gjennomgående finner bedre faglige resultater på større skoler, er at disse skolene i større grad har lærere med mer spesifikk faglig fordypning i ulike fag, men dette kan ikke slås fast ut fra den foreliggende forskningen (Sollien 2009).

I et notat til Tokke kommune, Tokke kommune – skolestruktur og elevenes sosiale utvikling og læring (Nordahl, 2014), viser Nordahl til norsk og internasjonal forskning som omhandler sammenhenger mellom skolestørrelse og sosial utvikling og læring. Han påpeker blant annet:

- Skoler med en viss størrelse (ca. 300-900 elever) har best effekt på elevenes læring. Forklaringen kan handle om at elever lærer av hverandre og det er viktig at det er en viss størrelse på, og variasjon i, elevfellesskapet. I tillegg kan det faglige miljøet mellom lærerne bli noe begrenset, hvilket ser ut til å redusere kvaliteten på og omfanget av samarbeid mellom lærere.
- Hattie sine metaanalyser fra 2009 viser likevel at skolestørrelse ikke er av de faktorene som har særlig stor effekt på elevers læring.
- Aldersblanding har ikke noen effekt på elevers faglige læringsutbytte.
- Man kan argumentere for at antallet barn og unge som den enkelte er i sosial interaksjon med kan ha konsekvenser for sosial mestring og læring.
- Det er liten grunn til å tro at mobbing forekommer i mindre grad på små skoler enn på store skoler.